

France Prešeren je najpomembnejši predstavnik slovenske literarne romantične in njen edini pravi nosilec.

Rodil se je 3. decembra 1800 v Vrbi na Gorenjskem kot tretji od osmerih otrok. Umrl je 8. februarja 1849 v Kranju, kjer je tudi pokopan. Po končanem šolanju v Ribnici in Ljubljani je leta 1820 šel študirat pravo na Dunaj. Pesniti je začel že v šolskih in študijskih letih. Študiral je vse pomembne pesnike od antike pa vse do romantične. Tako se je začelo obdobje slovenske literarne romantične. Med prvimi pesmimi, ki jih je Prešern spesnil, so bile lirske-epske balade in romance. Zgledoval se je tudi pri Franzu Grillparzerju in nekaj časa vrgajal kasnejšega pesnika Anastazija Grüna (pravo ime Anton Alexander von Auersperg). Po končanem študiju se je leta 1828 vrnil v Ljubljano in se zaposlil kot odvetniški pripravnik. Petkrat je zaprosil za samostojno advokaturo, vendar zmanj. Po šesti prošnji za samostojno advokaturo je bil leta 1846 imenovan za odvetnika v Kranju.

Prešeren je pisal ljubezenske in epsko-lirske pesmi. Najsijajnejša je njegova epsko-lirska pesnitev „**Krst pri Savici**.“ Čeprav je malo potoval, je bil kozmopolit in svobodomislec. Leta 1847 je izšla njegova najpomembnejša zbirka pesmi „**Poezije**“ s katero je v slovensko poezijo uvedel vrsto pesniških oblik: orientalske gazele, antične anacreontske pesmi, španske romance in glose, nordijske balade, srednjeveško nibelunško kitico, italijanske renesančne sonete in tercine, umetniške obdelave ljudskih pesmi, balad in romanov itn. V razvoju slovenske književnosti mu gre izjemno mesto, saj je slovensko poezijo dvignil na raven avtonomne umetnosti in jo enakovredno postavil ob bok evropski literaturi. S svojo demokratično, k razumskosti in svobodi naravnano mislio je odločilno vplival v prelomnih obdobjih slovenske zgodovine.

Ena od najlepših prešernovih pesmi je „**Zdravljica**“, ki je bila napisana 1844, nekaj let pred marčno revolucijo. Njena sedma kitica .. „Žive naj vsi narodi,... je postala Državna himna mlade slovenske države.

Že v svojem študentskem obdobju na Dunaju je poleg drugih pesmi napisal balado „**Povodni mož**“.

V tej baladi Prešeren opisuje prevzetno, ošabno in izbirčno zapeljivko, mestno lepotico Urško, ki odbija vse snubce, tudi pesnika samega. Šele proti večeru, ko je sonce že skoraj zašlo, zagleda Urška ... pri mizi rumeni junaka ... in ga želi omrežiti. Mladenič Povodni mož to opazi in prosi zapeljivo Urško za ples ter jo za kazeno (za njeno prevzetnost izbirčnosti) zavrti v valove Ljubljanice.

France Prešeren gilt als größter slowenischer Dichter. Er wurde am 3. Dezember 1800 in Vrba (im damaligen Herzogtum Krain) als drittes von acht Kindern einer bäuerlichen Familie geboren und starb am 8. Februar 1849 in Kranj (Krainburg). Nach dem Schulbesuch in Ribnica und Laibach studierte er in Wien Rechtswissenschaften, wo er sich für Poesie zu interessieren begann. Er studierte alle großen Dichter von der Antike bis zur Romantik. Sein Vorbild war auch Franz Grillparzer. Während seines Studiums in Wien (1821–1828) lernte er auch den Dichter Anton Alexander von Auersperg (Pseudonym: Anastasius Grün) kennen. Nach seiner Promotion arbeitete er als Angestellter in einer Rechtsanwaltskanzlei in Laibach. Fünfmal wurden seine Bewerbungen für eine selbständige Advokatur abgelehnt und erst 1846 wurde sie ihm in Kranj gestattet. Prešeren schrieb Liebes- und Naturlyrik, sowie ein großes historisches Epos »*Die Taufe an der Savica*.« Obwohl er wenig gereist ist, war er ein Weltbürger und ein Freigeist. Im Jahre 1847 erschien sein Hauptwerk die Gedichtsammlung – *Poezije* (Poesien). Durch neue Gattungen wie Sonnett, Gazelle, Ballade und Romanze gelang ihm, die slowenische Literatur auf die europäische Ebene zu erheben. Durch ihn erreichte die slowenische Schriftsprache den ersten Höhepunkt im 19. Jhd. Mit seinem literarischen Werk hat er zum Erwachen des slowenischen Nationalgefühls wesentlich beigetragen.

Eines der schönsten Gedichte ist das Trinklied „*Zdravljica*“ (Trinklied) das 1844, wenige Jahre vor der Märzrevolution, geschrieben wurde, und dessen siebte Strophe die Nationalhymne des jungen slowenischen Staates ist: „*Žive naj vsi narodi....Es leben alle Völker*“.....

In seine Wiener Studienzeit entstand neben anderen Gedichten die Ballade »*Povodni mož*«-zu Deutsch »Der Wassermann«.

Diese beschreibt die hochmütigen Stadtschönheit Urška, die alle Brautwerber ablehnt, unter anderem auch den Dichter selbst, bis ein starker Jüngling – der Wassermann – sie zum Tanz auffordert und sie in den Fluß Ljubljanica mitnimmt.